

[Vagn Bro.]

noget, som kun er Indledning til et Manuskript, af den Beskaffenhed, at han i Virkeligheden ønsker at være sikker paa, at før han selv har bestemt det, kommer det ikke til Offentlighedens Kundskab.

Jeg nævner det kun. Jeg er ganske klar over, at naar der er gaaet 50 Aar, kan en Række Forhold være saaledes forandrede, at det Krav, han i sin Tid havde, er afsvækket, men jeg er ogsaa klar over, at der kan være Tilfælde, hvor en Forfatter for at kunne arbejde i fuldkommen Frihed — jeg er klar over, at det maatte ske ved en Lempelse i Testamentsreglerne — maa kunne afgøre, hvad der skal offentliggøres og hvad ikke. Det er et af de Punkter, jeg kunde tænke mig, at vi fik Lejlighed til at drøfte, og jeg kan ikke se andet end, at man fra et Forfatterstandpunkt maa finde det rimeligt, og jeg synes egentlig heller ikke, at Befolkningens Krav om at komme ind i Forhold her, som den paagældende Forfatter egentlig har villet holde udenfor den almindelige Diskussion, er saa stærkt, at det ikke er et Spørgsmaal, man burde drøfte.

Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet nævnte Spørgsmaalet om Forfatternes Ret til ved Tilkendegivelse paa deres Bøger at forbyde Udlaan eller i alt Fald stille visse nærmere Betingelser for Udlaan. Jeg maa have Lov til at sige, at det er meget godt, at der nu er truffet en juridisk Afgørelse ved Højesteretsdommen af 1930, hvor det altsaa er slaaet fast, at Forfatterne har denne Ret, og det er ogsaa meget godt, at Forfatterne, da de har mærket den Storm, der har vendt sig mod denne Ordning, har sagt, at de ikke vil benytte Retten, men i Virkeligheden er dette et Forhold, der retteligt burde ordnes af Lovgivningsmagten, i alt Fald saa længe vi opretholder en Ordning, hvorefter det offentlige og Offentlighedens Repræsentanter yder Bidrag til Forfattere gennem Understøttelse paa Finansloven.

Jeg vil derfor gerne benytte Lejligheden til, uden at jeg kan tage endeligt Standpunkt til dette, for mit eget Vedkommende at støtte den Tanke, der blev nævnt af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, at man ved en Ordning, hvorefter der efter de 50 Aar blev en vis Erlæggelse fra Udgivernes Side, kunde skabe en Fond, der blev administreret af en særlig Komité, der — det kan jeg ogsaa være enig i — maaske havde større kunstneriske Forudsætninger for at foretage Fordelingen, end hvis det gaar delvis efter Rigsdagssyns-

punkter. Det er en Tanke, jeg for mit Vedkommende gerne vil drøfte.

Jeg mener, at den nuværende Ordning er forkert. Her kommer vi meget let ind i den Situation, at visse Forfattere ved Benyttelse af Sensation, ved at skabe sig en vis ydre Popularitet, faar lettere ved at vinde frem her, og paa den anden Side kommer Rigsdagen ofte i Situationer, som jeg mener den slet ikke burde komme i. Vi burde have en Ordning paa dette Omraade, hvorved det blev et saadant sagkyndigt Udvalg, der forvaltede en Fond, der ikke bestaar af Penge direkte fra Rigsdagen. Og det var jo da i og for sig meget sagligt begrundeligt, saaledes at det bliver den Kreds af Borgere herhjemme, som køber de forskellige Værker, der gennem den Afgift, Forlæggerne maa betale ind til Fonden, kommer til at yde de Understøttelser, der er Tale om. Jeg vil i hvert Fald gerne have Lov til at forbeholde mig en Drøftelse af dette Spørgsmaal. Selv om jeg erkender, at det ikke kommer ind under Debatten om dette Forhold, mener jeg nemlig, at den nuværende Ordning med Forfatterunderstøttelserne er af den Karakter, at kunde man finde en anden Fremgangsmaade, vilde det være heldigt.

Maa jeg gøre en enkelt Bemærkning med Henblik paa den Ordning af Pressens Stilling, der er truffet i § 15. Efter min Mening har man i Landstinget opnaaet en Ordning, som i det store og hele er tilfredsstillende. Jeg læser den saaledes, at man anerkender den hæderlige Laaneret, altsaa med Angivelse af Kilde. Det er rigtigt, at det kan medføre, at f. Eks. Hovedstadspressen kommer til at laane ud af et Stof, som den har, de store udenrigske Meddelelser, men paa den anden Side er der jo en Række Forhold af ganske vist mere intern Art, som Hovedstadspressen faar fra de andre Blade, og vort Land er jo ikke større, end at mange af disse lokale Spørgsmaal kan fylde mange Spalter ogsaa i vor Hovedstadspressen. Jeg tror, at en Ordning som den, der er truffet, har en vis Gensidighedens og Ligeartethedens Karakter, saa paa dette Punkt er der sikkert ikke Grund til at foretage yderligere Ændringer.

Det har været drøftet, hvorledes nu Loven skulde haandhæves i Tilfælde af Indgreb af de forskellige Arter, der kan blive Tale om. Jeg maa erkende, at paa et saa vigtigt Omraade er det ikke heldigt at have den, om jeg saa maa sige, gammeldags Ordning med privat Søgmaal. Det havde uden al Tvivl været det juridisk set retteste, om man her kunde henvende sig til den